

رئیس جمهوری:

ممیزی به فرهیختگان بزرگ واگذار شود

گروه سیاست: رئیس جمهوری روز گذشته در مراسم افتتاحیه جایزه کتاب سال، با تاکید بر اینکه انقلاب اسلامی ایران نقطه عطف بسیار مهمی در اسلام بود، گفت: «انقلاب اسلامی ایران به آرا و اندیشه و تفکرات مردم و همچنین به هویت دینی و ملی...

صفحه ۲

پنجشنبه ۱۹ بهمن ۱۳۹۶ | ۲۱ جمادی‌الاول ۱۴۳۹ | ۸ فوریه ۲۰۱۸

تیتراها

بن بست مسکن خانه‌اولی‌ها

صفحه ۴

کلاه‌های بدون سر سرهای بدون کلاه

صفحه ۱۲

چه کسی دختران بسکتبال‌نویس را زندانی کرد؟

صفحه ۱۴

جلال‌الدین فارسی علیه‌نخست وزیر دوران جنگ

در غیاب آقای سردبیر

صفحه ۲

حرف اول

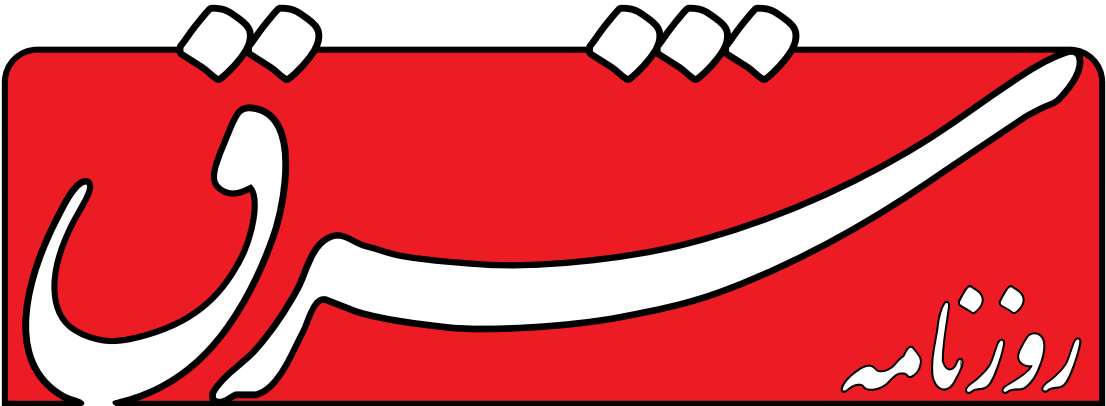
منابع مالی پنهان در توسعه حمل‌ونقل عمومی

علیرضا سلطانی - استاد دانشگاه

اقتصادهای سنتی یا درحال‌توسعه‌ای مانند ایران همواره به منابع مالی آماده و حاضر برای سرمایه‌گذاری، اجرای طرح‌های عمرانی، توسعه‌ای، تولیدی و خدماتی و راه‌اندازی کسب‌وکار عادت کرده‌اند. این‌دست اقتصادها همواره به منابع مالی آماده عادت کرده‌اند؛ منابعی که به دلیل همین آماده‌بودن، در بسیاری موارد حیف‌ومیل هم می‌شوند و به اهداف تعیین‌شده نیز نمی‌رسند. در این‌نظام‌ها، چون معمولاً تلاشی برای ایجاد منابع صورت نمی‌گیرد، حساسیت و مراقبتی نیز به نحوه هزینه‌کرد وجود ندارد. در نتیجه بودجه و بودجه‌ریزی و به‌عبارتی دخل‌وخرج در این اقتصادها همواره با چالش و مشکل مواجه است و مسائلی مانند بهره‌وری پایین، رکود کسب‌وکار و طولانی و بی‌خاصیت‌شدن طرح‌های اقتصادی به صورت پرچسته خودنمایی می‌کنند. اقتصاد مدرن جهانی سال‌هاست که از این نظام‌ها و سازوکارهای سنتی تأمین و تزریق منابع مالی طرح‌های اقتصادی جدا شده است. در اقتصادهای جدید، تأمین مالی بسیاری از طرح‌ها و سیاست‌های اقتصادی و توسعه‌ای در نتیجه اجرای طرح‌ها و سیاست‌های توسعه‌ای یا از دل خود طرح‌ها و سیاست‌ها و در نتیجه اجرای آنها، تأمین می‌شود؛ شیوه‌ای که امروزه منبع اصلی بسیاری از کسب‌وکارهای نوین نیز هست.

ادامه در صفحه ۴

نظرسنجی «ایسپا» با حضور مشاور رئیس جمهوری و کارشناسان بررسی شد

ریشه ناآرامی‌های اخیر به روایت آمار

صفحه ۱۵

وزیر خارجه ترکیه با روحانی و ظریف دیدار کرد

مذاکره در نیم‌روز

چاووش اوغلودر ایران دنبال چیست

صفحه ۲

یادداشت

منافع ملی را دریابیم

تومان می‌شود. ثانیاً براساس گزارش تراز انرژی که ذکر شد، حداقل ۲۰۰۶ درصد مصرف گاز مربوط به صنایع پتروشیمی است که قیمت آن در سال ۹۴ برای خوراک پتروشیمی سه‌هزارو ۴۴۵ ریال بوده است که اگر فقط این درصد را حتی با عدد جناب ساوینز لحاظ کنیم، ۳۶ میلیارد مترمکعب سهم پتروشیمی می‌شود و اگر فرض کنیم قیمت این بخش در سال ۹۵ افزایش نیافته، حداقل ۱۲٫۸ هزار میلیارد تومان فقط درآمد شرکت ملی گاز از فروش گاز به صنایع پتروشیمی بوده است. همین‌طور طبق گزارش تراز انرژی ۲۳٫۶ درصد از کل مصرف گاز سهم بخش صنعت است که قیمت آن در سال ۹۴، هزارو ۳۲۰ ریال بوده است؛ بنابراین حتی اگر مقدار و قیمت آن در سال ۱۳۹۵ تغییر نکرده باشد، حدود ۵٫۶ هزار میلیارد تومان هم درآمد فروش گاز به صنعت است. نهایتاً در حالی که نرخ گاز برای سس‌ان‌جی و برای مراکز تجاری عمومی بیشتر است، اگر همه ۵۶ درصد بقیه را بر اساس همان میزان و نرخ صد تومان جناب ساوینز در نظر بگیریم (۱۰۰ میلیارد مترمکعب ضررید ۱۰۰ تومان) حداقل بیش از ۱۰ هزار میلیارد تومان هم درآمد بخش خانگی، تجاری و... می‌شود. بنابراین اگر حتی مصرف و قیمت‌ها مطابق سال ۹۴ بوده باشد (و قیمت خانگی تجاری مطابق نظر جناب ساوینز) درآمد شرکت گاز حدود ۲۸۵ هزار میلیارد تومان می‌شود و اگر ارقام واقعی‌تر را در نظر بگیریم، این درآمد قطعاً از ۳۰ هزار میلیارد تومانی که بنده در یادداشت خود ذکر کرده بودم، بسیار فراتر می‌رود. پس ملاحظه می‌شود که هیچ‌چیز نمی‌شود ۱۸ هزار میلیارد تومان ادعایی وزیر را استخراج کرد! ۴- به ارقام فوق باید ۱۰ درصد بهای گازرسانی را که در قبوض گاز درج شده است، افزود. اما آن رقم مذکور در قبوض گاز که جناب ساوینز به بنده خرده

استناد خود را نام نبرده‌اند. در این مورد واقعیت این است که از آنجا که با تلاش فراوان نتوانسته بودم هیچ مرجع آماری معتبری پیدا کنم و گزارش تراز انرژی سال ۱۳۹۵ وزارت نیرو هم هنوز منتشر نشده است، به گزارش آماری سالانه شرکت بی‌بی استناد کرده بودم که روی سایت این شرکت موجود است و معمولاً از خود کشورها دریافت می‌کند، اما به اطلاع جناب ساوینز می‌رسانم که تراز انرژی سال ۹۴ کشور که روی سایت وزارت نیرو در دسترس است، آمار گاز مصرفی نهایی کشور در سال ۹۴ را ۱۸۴ میلیارد مترمکعب اعلام کرده که نسبت به سال قبل از آن ۶۰٫۷ درصد رشد داشته است و می‌دانیم که متوسط رشد سالانه مصرف گاز در سال‌های گذشته حداقل حدود هفت درصد بوده است، پس چگونه می‌شود که مصرف گاز در سال ۹۵ کمتر شده باشد. علاوه بر این خبرگزاری شانا وابسته به وزارت نفت در گزارشی با عنوان نگاهی کلی به صنعت نفت در سال ۱۳۹۵ که ۲۸ اسفند ۹۵ منتشر کرده، گزارش مبسوطی از گازرسانی‌های جدید و توسعه ظرفیت تولید گاز و نیز خطوط انتقال گاز داده است. در سال ۹۵ تعداد مشترکین و مصرف‌کنندگان گاز افزوده شده است. بنابراین توصیه می‌کنم جناب ایشان قانونی هم در این مورد دارند، به دلیل همکاری نکردن روزافزون وزارت نفت با مشکل مواجه شده‌اند. تا دو، سه سال پیش اگر به‌صورت هفتگی به سایت اینترنتی شرکت گاز سر می‌زدید، نمودار مصرف گاز کشور روزآمد می‌شد اما نزدیک به دو سال است که اطلاعاتی منتشر نمی‌شود.

سیدغلامحسین حستشاس کارشناس ارشد انرژی

چندی‌پیش در تاریخ ۹۶/۱۱/۱۶ یادداشتی به قلم آقای سعید ساوینز در نقد یادداشت تفریق بودجه اینجناب که در تاریخ ۹۶/۱۱/۹ به چاپ رسیده بود، منتشر شد. در رابطه با نقد ایشان، نکات زیر را به اطلاع می‌رسانم.

۱- قبل از هر چیز از جناب ساوینز که از کارشناسان دلسوز صنعت نفت هستند، قدردانی می‌کنم. از آنجا که بر این باورم منافع رانت‌جویان در شفاف‌نبودن اطلاعات است، یکی از نیات همیشگی اینجناب در نوشته‌های خود، تاباندن روشنایی و تحریک و تشویق به انتشار اطلاعات بوده است و جناب ساوینز به سهم خود به این مهم کمک کرده‌اند. تاجایی‌که بنده با تحقیق اطلاع دارم در سال‌های اخیر به‌طورمرب‌ب انتشار سالنامه‌ها و گزارشات آماری در سطح صنعت نفت محدودتر شده و حتی همکاران وزارت نیرو هم که سال‌هاست تراز انرژی را منتشر می‌کنند و وظیفه قانونی هم در این مورد دارند، به دلیل همکاری نکردن روزافزون وزارت نفت با مشکل مواجه شده‌اند. تا دو، سه سال پیش اگر به‌صورت هفتگی به سایت اینترنتی شرکت گاز سر می‌زدید، نمودار مصرف گاز کشور روزآمد می‌شد اما نزدیک به دو سال است که اطلاعاتی منتشر نمی‌شود.

۲- بنده آمار گاز مصرفی کشور در سال ۹۵ را حدود ۲۰۰ میلیارد مترمکعب اعلام کرده بودم و جناب ساوینز این رقم را ۱۸۰ میلیارد مترمکعب اعلام و به آمار رسمی شرکت ملی گاز استناد کرده اما آمارنامه مورد

توافق برای تشکیل دولت ائتلافی

عقب‌نشینی مرکل

گروه جهان: بیش از چهار ماه بعد از انتخابات سراسری آلمان و یک ماه مذاکره بی‌امان، بالاخره یکی از ملال‌انگیزترین بحران‌های سیاسی جهان خاتمه یافت و سرانجام روز گذشته اتحاد احزاب مسیحی و سوسیال‌دموکرات‌ها بر سر...

صفحه ۷

سال پانزدهم | شماره ۳۰۸۲ | ۱۶ صفحه | ۲۰۰۰ تومان

سرمقاله

مشکل، اما ممکن

فریدون مجلسی - تحلیلگر روابط بین‌الملل

اروپا دو قرن در جنگ‌های استعماری و جنگ‌های رقابتی درون‌قاره‌ای درگیر بود. کسانی که اکنون مرفه‌ترین مردم جهان هستند، تا همین ۷۰ سال پیش مشغول کشتار یکدیگر بودند. تلفات جنگ جهانی اول ۱۸ میلیون و زخمی‌ها ۲۳ میلیون نفر و تلفات جنگ جهانی دوم بین ۵۰ تا ۸۰ میلیون نفر گزارش شده است. یعنی حداقل ۹۰ میلیون نفر در فاصله ۳۰ سال در جنگ‌های اروپایی کشته شده‌اند. بیشترین تلفات در روسیه، آلمان، فرانسه، انگلیس، ایتالیا، لهستان و دیگر ملل شرق اروپا بود که دامنه آن به عثمانی، ژاپن، آمریکا و حتی ایران نیز گسترش یافت. همین اروپاییان قحطی‌کشیده و خسته از جنگ که امروز مدعی توسعه فرهنگی و حقوق بشر هستند، سرانجام، شاید در بلوغی عقلانی، به این نتیجه رسیدند که جنگ بد و صلح خوب است! دشمن‌ترین‌ها یعنی آلمان و فرانسه به گفت‌وگو نشستند و با این فرض که به گفته سعدی «از آب خُرد، ماهی خُرد خیزد» بر آن شدند که ماهی خرد یعنی اقتصاد، صنعت و تجارت کوچک را در آب کلان اتحاد و همکاری بی‌رو رانند. از تشکیل اتحادیه اقتصادی اروپا میان فرانسه، آلمان، ایتالیا و اتحادیه بنلوکس [هلند، بلژیک و لوکزامبورگ] که اکنون به اتحادیه اروپا تبدیل شده است، کمتر از ۷۰ سال می‌گذرد. زخم‌های جنگ بزرگ التیام یافته است و جمع اتحادیه بزرگ‌ترین و مرفه‌ترین اقتصاد جهان را تشکیل می‌دهد. چند کشور کوچک اروپایی غیرعضو اتحادیه نیز با ارتباطات گوناگون از آن آب کلان بهره‌مندند. منظور این نیست که اتحادیه اروپا و عملکرد آن را بشناسیم، منظور این است که با الهام از حاصل کار آنان، ما در منطقه خود، چگونه می‌توانیم از اتحاد مشابهی بهره‌مند شویم؟ اگر واقع‌بین باشیم، درمی‌یابیم که ما و هر یک از کشورهای پیرامونی ما ماهی‌های خرد در آب‌های خرد و رقیب یکدیگر هستیم، اما هر یک از ما، ضمن حفظ خصوصیات ملی خود، با مرادوات مستمر تاریخی و مبادلات فرهنگی و تجاری در جنگ‌ها و صلح‌ها خاطرات، شیوه‌ها و سنت‌های مشابه و مشترکی داریم که به جای جنگ، برقراری و بهره‌مندی از صلح را در میان ما سادستر می‌کند. ما مربع ثروتمند میان دریای مدیترانه، دریای سیاه، دریای خزر و خلیج فارس، از بیشترین معادن و منابع طبیعی، انرژی، آب، خاک و اقیاناب و امروزه از منابع انسانی و علمی بهره‌مندیم. اگر به جای تنگ‌نظری‌ها و ماجراجویی‌های توسعه‌طلبانه اجازه دهیم که عزالت حکم باشد و توسعه‌طلبی را در توسعه فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی جست‌وجو کنیم و مسیری را بییمابیم که در اروپا به همت چهره‌هایی مانند ارن موننه فرانسوی، رابرت شومان آلمانی، ژل هارزی اسپاک بلژیکی و گاسپری ایتالیایی پیموده شده است، دلیلی ندارد موفق نشویم. اکنون ۶۰ سال است که ترکیه نامزد عضویت در اتحادیه اروپاست و از امتیازاتی هم برخوردار است. در این مدت اتحادیه کشورهای را که از لحاظ اقتصادی عقب‌مانده‌تر هم هستند، پذیرفته و ترکیه را به بهانه‌های گوناگون پشت در نگه داشته است. می‌گویند شما در میان خود مشکل دوگانگی فرهنگی و درگیری و مسئله دارید. نمونه‌های درگیری‌های نیابتی آن جامعه را در جمعیت شش‌ملیونی مهاجران ترک در آلمان دیده‌اند. خشونت‌های نوظهور افراطیون سلفی نیز مزید بر علت شده و اردوگان را به اعتراض صریح درباره زیردین ترکیه واداشته است. آلمان‌ها نیز از بیان اینکه ترکیه را نخواهند پذیرفت، ابایی نداشته‌اند. این نمونه نشان می‌دهد که چگونه نگرانی از اغتشاش و نبود آرامش در یک جامعه با روح همکاری، اتحاد و توسعه اقتصادی ناسازگار است. منطقه ما نیز متأسفانه درگیر برخورد‌ها و اغتشاش‌هایی است که همکاری منطقه‌ای میان کشورهای را دشوار می‌کند، اما ما مردم منطقه نیز مانند نیمه قرن بیستم اروپا از خون‌ریزی و اغتشاش خسته شده‌ایم. شاید همین شرایط برای گشودن باب گفت‌وگو و پیشنهادی که قطعاً منافع جمعی را دربر دارد، مناسب باشد. اتحادیه فقط راه صلح نیست، می‌تواند تضمین‌کننده صلح هم باشد. ترکیه صنعتی‌ترین کشور منطقه می‌تواند با این مزیت نسبی خود کمبود منابع انرژی را جبران کند. ایران با برخورداری از منابع بزرگ گاز و نفت و زیربنای اقتصادی و صنعتی نسبتاً مناسب می‌تواند با دستیابی مستقیم به بازار بزرگ ۲۵۰ میلیونی منطقه در شرایط منطقی‌تری توسعه اقتصادی و اجتماعی خود را ادامه دهد. عراق با امکانات فنی کمتر و منابع مالی و انرژی و زمینه‌های کشاورزی گسترده می‌تواند با اعتمادبه‌نفس بیشتر و فارغ از درگیری‌های فرقه‌ای که تفاهم دو کشور بزرگ شیعه و سنی منطقه یعنی ترکیه و ایران آن را تضمین می‌کنند، با استقلال به توسعه اقتصادی و صنعتی خود بپردازد.

ادامه در صفحه ۶

جناب آقای مهندس ولی‌الله حجتی
جناب آقای مهندس ابراهیم حجتی نجف آبادی

مصیبت وارده را به شما و سایر بازماندگان عزیز تسلیت عرض می‌کنیم .
ضمن آرزوی غفران برای آن مرحومه، از خداوند رحمان صبر و سلامتی برای شما مسئلت داریم.

مصطفی ایزدی . محمد ایزدی

ضمیمه رایگان امروز روزنامه شرق

ویژه استان البرز

از روزنامه‌فروشی‌ها بخواهید

تحويل روزنامه در منزل یا محل کار شما بدون هزینه ارسال

۸۸۲۰۹۵۹۳
۸۸۱۹۸۹۶۴